

MŪSU PASTOGĖ

XXX-ji metai

Australian Lithuanian Weekly "Our Haven"
Registered for posting as a newspaper category B

Kaina / Price 50 c. 117.9.1979 Nr. 37 (1599)

Statykime tiltus!

Rugėjo 1 d. visame pasaulyje buvo paminėta sukaktis, kai prieš 40 metų prasidėjo antrasis pasaulinis karas. Šioji sukaktis nepraejo tylomis jokiam krašte. Ypatingą dėmesį atkreipė Vakarų Vokietija, nes iš tikrųjų ano meto nacių Vokietija yra tikroji karo priežastis ir tą karą ižiebusi. Tačiau visa vokiečių tauta šalia skaudaus pralaimėjimo jaučiasi dalinai kalta ir atsakomyje. Gal dėl to toji sukaktis rado stipriausio atgarsio šiandieninėje Vak. Vokietijoje, kurios prezidentas Karl Carstens neslėpdamas minėjo savo tos dienos kalboje. Priminęs pereito karo baisenybes, kurio penkerių metų ir aštuonių mėnesių eigoje žuvo iš abiejų pusių dešimtys milijonų gyvybių, sunaikintos neapskaičiuojamos įvairios vertybės nekalbant jau apie tai, kad suardytas atskirų tautų gyvenimas, sukrėsti žmonijos socialiniai pagrindai. Baigdamas savo kalbą Vak. Vokietijos prezidentas kreipėsi ne vien tik į vokiečius, bet ir visą tautą: "Tautos, atsakykite tarpusavio kovų, susitaikinkit! Dirbkite taikai ir statykite tiltus, jungiančius vienus su kitais!".

siekiant didelio visuomet tenka pradėti nuo mažų, pirmiausia nuo savęs. Taigi, tenka pagalvoti apie taikos ir bedravimo tiltus savitarpio santykiuose - kaimyno su kaimynu, organizacijos su organizacija, ideologijos su ideologija, tautos su tauta, rasė su rase. Antrojo karo pradžios sukaktis beveik sutampa su mūsų tautos svente, kurios minėjimus daugumoje kolonijų jau atšventėme. Rodos, mažytė mūsų tauta, bet kaip skaudžiai ji suskaldyta ir tebeskaldoma. Nekalbant apie tai, kad tautos priešas lietuvių tautą skaldo, bet nemažiau skaldomės ir patys savo tarpe. Nedidelės lietuvių saujelės, pasklidusios laisvajame pasaulyje, bet ir jų tarpe yra daug nedarnos, priešišcumų, net neapykantos, kad lietuvis su lietuviu ar dėl ideologinių, ar dėl politinių skirtumų vienas su kitu ne tik kad nenori bendrauti, bet net vienas kito matyti. Ir tokiai padėčiai esant ar pasiteisina mūsų platūs užsimojimai ir didingi tikslai atkovoti laisvą Lietuvą, įgyvendinti brolišką tautinę meilę, respektuoti vieni kitus? Iki juokingumo

M.K. Čiurlionis

Preljudas

Atkreipkite dėmesį į tiltus, jungiančius skirtingus pasaulius

Šitie žodžiai turėtų rasti atgarsio visų tautų ir kiekvieno individo širdyje, nes tai yra išmintingas ir konstruktyvus raginimas taikiai bendradarbiauti savo tarpe ir jungtinėmis jėgomis siekti žmonių gerio. Vokietijos prezidentas simbolizuoja pasaulinę galybę, tad neuostabu, kad jo žodžiai tiki komi visam pasauliui. Betgi

Dviejų galybių drama

Rašo DARONAS, mūsų specialus bendradarbis Šiaurės Amerikoje

SIMAS KUDIRKA VĖL IŠEINA SCENON

Sovietų lėktuvus, sovietų piliečiai, bet visa tai laisvųjų krašte Amerikoje. Pradžioje reikalingas atrodė paprastas: garsusis baletmeisteris Godunov, žinomo Bolšoj baletu žvaigždė, rugpjūčio 23 d. New York'e pasiprašė politinio pabėgėlio teisių, kurios jam tuoj pat buvo pripažintos. Godunov yra pirmas pabėgėlis iš Bolšoj teatro. Kiti ir Vakarus perbėgę baletininkai priklausė Leningrado Kirov teatrui. Jie išliko garsiais ir Vakaruose. Tai R. Nurejev, N. Makarova, V. ir G. Panov ir Godunovo draugas Baryšnikov. Taigi, garsusis Rusijos baletas pradėjo persikelti į Vakarus. Kai Godunovui buvo suteiktos pabėgėlio teisės, jo advokatas skambino į viešbutį jo žmonai, bet niekas neatsiliepė. Vėliau paaiškėjo, kad jo žmona yra jau tu-

rinčiam skristi į Maskvą sovietų lėktuve, atskirame kampe, apsupta jaunų vyrų. Tada Užsienių Reik. Ministerija įsakė sulaikyti lėktuvą, išlaipinti visus amerikiečius, o palikti tik 58 rusų turistus. Taip pat prašė sovietų pareigūnus išleisti baleriną pasikalbėti. Rusai atsisakė ir sutiko leisti jiems pasiimti su jais tik sovietų lėktuvą. Policijos automobiliai apsupo lėktuvą ir neleido jam pajudėti. Vyko žodinės atakos ir kontraatakos per tris paras. Sovietų vyriausybė Amerikos ambasadai Maskvoje pareiškė griežtą protestą pavadindama amerikiečių elgesį brutaliu aktu. Užsienių Reik. ministeris Vance, Brzezinski ir prez. Carteris buvo atostogose, tačiau viskam vadovavo pats prez. Carteris iš Camp David palaikydamas ryšį telefonu ir kitomis priemonėmis.

Paskui reikalingas palietė ir tautinė ambicija: kas yra galingesnis ir kas turi nusiileisti? Slinko diena po dienos, ir lėktuvus vis dar "tebetupėjo" policijos apsuptas J.F. Kennedy aerodrome, New York'e. Sovietų informacijos tinklas paskelbė, kad Amerika norinti prievarta priversti baleriną pasileisti Amerikoje ir kad tai gali labai skaudžiai atsiliepti ne tik į SALT II sutartį, bet ir į abiejų kraštų santykius. Gi teatro vadovybė išėmė iš sekančio sezono skelbimų Godunovo pavardę be jokių komentarų. Balerinai grįžus pridėjo, kad jos vyro likimas dar nesąs aiškus. Užsienio reik. Ministerijos diplomatinis korespondentas buvo užklaustas, kodėl šį kartą užimta tokia griežta linija, atsakė, kad tai nulėmė prieš devynerius metus įvykusi lietuvių jūrininko S. Kudirkos tragedija.

Pražūsus karo audrai tauta tapo isdraskyta ir visi tiltai išgriauti. Juos tenka iš naujo statyti irgi savanoriškai ir su broliška meile, kad netvyrėtų tarpekiai tarp lietuvių su lietuviu, tarp grupės su grupe. Juo labiau tokie tiltai reikalingi nutiesti per geležinę uždangą tarp isėivių ir pavergtos tautos ten kenčiančių ir siapus esančių gerovei. Niekas neabejoja, kad tokie tiltai reikalingi, tik kyla kviirciai ir nesutarimas dėl tokių tiltų formos ir stiliaus. Kiekvienas inžinierius statydamas tiltą pasirenka formą ir medžiagas. Betgi esmėje tiltas yra tiltas, per kurį vyks judėjimas ir komunikacija ir jis tarnaus vienam ir tam pačiam tikslui. (v.k.)

Tai buvusi gera ir apgailėtina pamoka, po kurios priimtas sveikas principas - neatsiduoti pabėgėlio jo paties neatsiklausus. Televizijoje buvo parodyta S. Kudirkos atvykimas Amerikon. Jie nelaužą tarptautinės teisės, kuo juos kaltino sovietų pareigūnai, bet tik prisilaiką laisvo apsisprendimo principo, kuris esąs Amerikos įstatymų pagrindas ir šią kovą jie vedą žmoniškumo sumetimais. Vėliau sovietai savo griežtą liniją sušvelnino: Nukelta į psl. 3

tik

SAVAITE

IKI

SPAUDOS

BALIAUS!

Henriką Šalkauską palydint

Rugsėjo 8 d., šeštadienį, gausiai dalyvaudami tautiečiai palydėjo dail. Henriką Šalkauską į amžinybę. Tai nebuvo kaip ligi šiol įprasta trafaretinės šio didelio žmogaus laidotuvės. Kaip jis buvo originalus savo gyvenime ir kūryboje, lygiai originaliai su juo buvo ir atsišveikinta. Dail. H. Šalkausko kūnas tarpininkaujant lietuvių laidojimo biurui "Funerals of Distinction" rugsėjo 8 d. buvo sudegintas Sydneyje Rookwood kapinių krematoriume gausiai dalyvaujant jo artimiesiems bičiuliams iš lietuvių ir australų.

Nors pačioje lietuvių bendruomenėje velionis H. Šalkauskas ir nepasireiškė kaip aktyvus veikėjas, bet savo netiesiogine įtaka gal jis pasirodė ir daugiau, bei įtakingiau, negu visa eilė oficialių bendruomenės vadovų. Jis niekad neatitrūko nuo bendruomenės, visados buvo joje ir savo taikliomis pastabomis, sugestijomis bei patarimais nuolat įtakoją veikėjus, nes turėdamas daugiau ryšių ir kontaktų su šio krašto ypač kultūrinėmis viršūnėmis jis ir daugiau žinojo, kaip prie jų prieiti, kad pačiai bendruomenei būtų

daugiau naudos. Kaip asmenybė ir išskirtino dėmesio vertas dailininkas, H. Šalkauskas buvo išgijęs didelio respekto Australijos kultūriname gyvenime, nemažiau juo didžiavosi ir lietuvių bendruomenė. Tad ir atsišveikinimas su Henriku buvo išskirtinai originalus.

Jo motinai pritariant, laidotuvės buvo surengtos grynai lietuviškame stiliuje ir dvasioje. Jas sukomponavo ir pravedė Dr. G.E. Kazokienė. Dar iš vakaro laidotuvių biuro koplyčioje buvo surengtos kun. P. Butkaus iniciatyva pamaldos, gi sekančią dieną, šeštadienį, rugsėjo 8 d. jis buvo nuvežtas tiesiai į Rookwood krematoriumą, kur buvo įvykdyta parengta atitinkant velionio norus ir dvasią. Krematoriumo koplyčia jau buvo parengta lietuviškais papuošimais - spygliuočių vainikais, tautinėm juostom. Grojant M.K. Čiurlionio fuga, į koplyčią H. Šalkausko karstas nešamas šešių artimųjų Henriko bičiulių, įvestas kun. P. Butkaus, kuris atkalbėjęs maldą užleido vietą toliau ceremonijai vadovauti Dr. G.E. Kazokienei. Sukambėjo iš juostelės ilge-

H. Šalkauskas

singos lietuviškos dainos, kurios šioje vietoje galiojo kaip malda, sekė atsišveikinimai. Kalbėjo pirmuoju dail. Leonas Urbonas, B. Stašionis, Sydneyje grafiku Draugijos vardu Mrs. Forber, Jurgis Janavičius, žinomas dailininkas, kuratorius, Sydney Universiteto meno katedros lektorius ir kult. žurnalo "Quadrant" redaktorius Mr. E. Lynn ir pabaigai V. Kazokas. Toliau

Australijos latvių menininkų Draugijos vardu su Henriku atsišveikino dail. Uldis Abolinš kalbėdamas tiesiog Henriku ir latviškai. Sekė atitinkamos lietuviškos dainos, deklamacijos iš lietuvių poetų kūrybos (skaitė S. Skorulis ir V. Juška), lietuviška G. Kazokienės sukurta rauda, kur raudotojomis buvo I. Daudarienė, O. Asevičienė, G. Zigaitytė, E. Belkienė ir pati autorė, ir grojant iš juostelės "Op, op, Nemunėli" karstas pamažu dingio krematoriumo angoje. Paminėtinai ir Kąjus Kazokas, šio atsišveikinimo metu rūpestingai tvarkęs muzikinę pusę.

Tai buvo originalios ir drauge istorinės laidotuvės ne vien tik Sydneyje, bet ir mūsų istorijoje, kokių nuspelnė Henrikas. Kiti pasigedo daugiau religinių apeigų, tačiau čia viskas buvo reli-giška - ir muzika, ir deklamacijos, nes tikroji kūryba yra gal pati prasmingiausia malda. O tas ir tiko neabejotino lygio mirusiam dailininkui, juo labiau, kad jis nesutapatino savęs su kokia viena religija.

Atsišveikinome su Henriku Šalkausku. Jis apėjo mus fiziškai, bet dvasioje paliko savo kūryboje, lietuvių ir australų meno istorijoje, artimųjų širdyse ir lietuvių bendruomenėje.

Brangaus bičiulio ir talentingo menininko HENRIKO ŠALKAUSKO

netekus, nuoširdžiai užjaučiame skausmą jo motiną Oną Šalkauskienę, Evą Kubbos ir artimuosius ir drauge liūdime.

Gytis, Dorothy, Aleksandras ir Vincas Dantai

Mielam bičiuliui ir studijų draugui
HENRIKUI ŠALKAUSKUI
mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo motiną Oną Šalkauskienę, Evą Kubbos ir artimuosius ir drauge liūdime.

Dail. Albinas Elskus ir Henriko studijų draugai Freiburge

Apgailėdami staigią mūsų mielo bičiulio
HENRIKO ŠALKAUSKO
mirtį, giliai užjaučiame jo motiną O. Šalkauskienę, Evą Kubbos, artimuosius ir drauge liūdime.

Grazina ir Liuka Petrauskai

Didelės dvasios lietuviui ir menininkui
A.A.
HENRIKUI ŠALKAUSKUI
mirus, jo motiną, Evą Kubbos ir artimuosius liūdesio valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Tania ir Vytautas Simniškiai

Liūdime netekus mielo bičiulio ir draugo
A.A.
HENRIKO ŠALKAUSKO
ir giliai užjaučiame jo motiną Oną Šalkauskienę, Evą Kubbos ir visus jo artimuosius.

Julius Dambrauskas ir šeima

HENRIKUI ŠALKAUSKUI
mirus, jo motinai ir Evai reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Ieva ir Martynas Pocias
Izolda J. Davis

Mielam vaikystės draugui
HENRIKUI ŠALKAUSKUI
mirus, nuoširdžiai ir giliai užjaučiu jo motiną Oną Šalkauskienę, Evą Kubbos ir visus artimuosius.

Dr. Juozas Miknias

HENRIKUI ŠALKAUSKUI
mirus, jaučiame netekę tauraus tautiečio, patrijoto, dailininko kūrėjo... Mūsų gili užuojauta motinai, artimiesiems

M.K. Čiurlionio Diskusijų Klubas Melbourne

VIETOJ GELIŲ

PAGERBIANT A.A.
HENRIKĄ ŠALKAUSKĄ

Pagerbiant velionį HENRIKĄ ŠALKAUSKĄ vietoj gelių ir vainikų Mūsų Pastogei auکوjo:

Dail. Albinas Elskus, gyvenęs Amerikoje, Freiburgo Meno Mokyklos draugų vardu skyrė Mūsų Pastogei \$ 20.

O. Miniotienė auka - \$ 10.
A. Garolis ir D. Kriauciūčius skyrė \$ 10.
A. Giliauskas, Henriko artimiausias bičiulis - \$ 10.
Society of Artists in Newcastle - \$ 10.
Alf. Šernas, Newcastle - \$ 10.

Dr. L. ir G. Petrauskai - \$ 20.

Vytautas Juška - \$ 10.
Dr. Gytis Danta - \$ 10.

Išreikšdami pagarbą H. Šalkauskui \$ 55 Mūsų Pastogei skyrė: I.K. Daniškevičiai, O.V. Arai, O.J. Maksvyčiai, K.V. Bitinai, I.V. Daudarai, R. Ratienė.

Jolanta ir Jurgis Janavičiai - \$ 10.

p. Zablockienė - \$ 10.
E. ir I. Jonašaičiai - \$ 20.

M. ir G. Umbržiūnai - \$ 10.
L. ir V. Šliogeriai - \$ 20.

D. ir J. Karpavičiai - \$ 10.

A.a. Henriko Šalkausko atminimui vietoj gelių šv. Mišias auکوjo: Bronius Paskeičimas, A. ir V. Jablonskiai.

Liūdime netekus didelio dailininko ir mielo bičiulio A.A. HENRIKO ŠALKAUSKO

ir giliai užjaučiame skausmą jo motiną Oną Šalkauskienę, Evą Kubbos ir visus artimuosius.

O. ir V. Arai
I. ir K. Daniškevičiai
K. ir V. Bitinai
I. ir V. Daudarai
O. ir J. Maksvyčiai
R. Ratienė

Mylimam, brangiam šeimos draugui

HENRIKUI ŠALKAUSKUI

staiga mus apleidus, giliame skausme likusias motiną Oną Šalkauskienę ir Evą Kubbos užjaučiame ir drauge liūdime.

Regina, Vytautas, Kristina, Tomas ir Paulius Anuliai

Liūdėdami netekus didelio menininko ir tauraus lietuvio

A.A.

HENRIKO ŠALKAUSKO

bendruomenės vardu nuoširdžiai užjaučiame jo motiną Oną Šalkauskienę ir visus artimuosius

A.L.B. Sydney Apylinkės Valdyba

Buvusiam Canberros Apylinkės Bendruomenės nariui

A.A.

HENRIKUI ŠALKAUSKUI

mirus, jo motinai Onai Šalkauskai ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Canberros Apylinkės Valdyba

Mielam draugui ir rėmėjui

HENRIKUI ŠALKAUSKUI

staiga mirus, skausmą likusią jo motiną ir artimuosius giliai užjaučia

Sporto Klubas Kovas

ADELAIDĖS TEATRUI

30 METŲ

Pagrįstai, atrodo, yra sakoma, kad Adelaidė yra lietuvių teatro miestas, kur teatro entuziastai jau atžymėjo teatro gyvavimo 30 metų sukaktį.

Teatras "gimė" 1949 metais, kai mūsų "Keliaujantis Vaidila" - Paulius Rūtenis, subūrė anuomet teatro mėgėjų grupę ir surežisavo "Pirmąjį skambučių". Ir tas skambutis tapo "šaukliu" tolimesnei teatro veiklai. Tai grupei vadovavo taipogi ir aktorė Elena Dainienė.

1951 metų pradžioje atvyko į Adelaidę menininkas - profesionalas Juozas Gučius. Jis jau Lietuvoje buvo žinomas dramaturgas, aktorius ir radio vaidinimų režisierius. Tuometinis teatro mylėtojų grupės administratorius, Povilas Kanas, pakvietė J. Gučių vadovauti susiformavusiai grupei.

Septynių metų bėgyje J. Gučius dėstė aktoriams vaidybos meno pagrindus. Grupė gavo "Teatras - Studija" vardą ir šalia studijinio pasiruošimo buvo suruošta daug spektaklių ne vien Adelaidėje, bet ir kitose mūsų kolonijose.

Teatro - Studijoje ypač pasižymėjo aktorius Zenonas Kučinskas, kurio vieną sukurtą dramos veiklą J. Gučius pastatė scenoje, pats jį surežisavęs.

Paruošęs savo auklėtinius savistovam scenos darbui, J. Gučius iš vadovavimo pasitraukė, bet, ir po to, trijų metų bėgyje surežisavo dar keletą spektaklių.

ATSIŲSTA PAMINETI

Australija pasiekė naujas "Pasaulio Lietuvio" liepos mėnesio numeris, kur šalia kitos įdomios medžiagos PLB vicepirm. V. Kleiza pasakoja savo išgyvenimus besilankant šių metų pirmoje pusėje Australijoje.

Taupant laiką ir apeinant formalinius sunkumus persiųsti "P.L." prenumeratos mokėstį (tik 6 doleriai metams už turiningą ir gražiai iliustruotą mėnesinį žurnalą), Mūsų Pastogės Administracija mielai sutiko tarpininkauti. Užsakykite "Pasaulio Lietuvį" per Mūsų Pastogės administraciją prisiunčiant pinigus ir pažymint už ką mokama šiuo adresu: Mūsų Pastogė P.O. Box 550, Bankstown, N.S.W. 2200.

Šių metų akademinio žurnalo anglų kalba "Lituanus" Nr. 2 pasiekė skaitytojus. Šiame numeryje rašo mums australiečiams gerai pažįstami: Tomas Venclova apie literatūrinius vertimus ir sovietinę cenzūrą Lietuvoje, Genovaitė Kazokienė pristato prieš šėsetą metų Australijoje mirusį žymųjį dailininką Vaclovą Ratą. Šalia to yra eilė ir kitų reikšmingų straipsnių. Ši numeris redagavo prof. Vytautas Vardys. "Lituanus" išeina keturis kartus per metus ir metinė prenumerata - \$ 15. Adresas: Lituanus, 6621 S. Troy, Chicago, Ill. 60629 USA.

Vėliau teatro darbą perėmė Jonas Venslovavičius, buvęs Lietuvoje Klaipėdos teatro artistas, dirbęs žinomo režisieriaus Romo Juknevičiaus vadovybėje. Šalia jo, režisieriaus pareigose jau reikšėsi ir Jonas Neverauskas, o J. Venslovavičiui pasitraukus, Adelaidės "Vaidilos" aktyvių vadovu iki šiol liko J. Neverauskas. Veikalus taipogi režisavo Viktoras Baltutis, o neseniai toje "rolėje" sekmingai debiutavo Vytautas Opulskis.

Visa eilė aktorių iki šiol sekmingai dalyvauja scenos pastatymuose, talkininkaujant taipogi įvairiuose tautiniuose parengimuose bei koncertuose.

Trijų dešimčių sukaktis buvo atžymėta rugsėjo 1 d. suruošiant Lietuvių Namuose "Kaukių balių" - (organizatorius V. Opulskis) - buvo tai, mano manymu, tinkamas sumanymas, nes juk kaukė yra vaidybinio meno simbolis. Baliaus praėjo labai sekmingai. Gausybė kostiumuotų ir "kaukėtų" dalyvių suteikė baliui šauniai

nuotaiką. Visi bilietai buvo išparduoti ir daugeliui norinčių jų pritrūko. Artistas skirtas stalas stovėjo prie sienos papuoštos buvusių vaidinimų dekoracijomis.

Sekancią dieną, sekmdienį, salėje buvo, V. Vosylius pastangomis, surengta teatro paroda. Ant pastatų ir stalų, jam surinkus gausią 30 metų teatro veiklos medžiagą: nuotraukas, programas, spaudą, kuri skoningai buvo išdėstyta, atskirų spektaklių skyriuose.

Gi patys teatro puoselėtojai tą dieną susirinko bendriems pietums. Užvalgius prasidėjo "oficialioji" dalis. V. Baltutis, taręs įžanginį žodį, pakvietė pirmuoju kalbėtoju A. Gučiuvienę, toliau E. Dainienę. Sveikinimus žodžiu tarė Č. Zamoiskis, Adelaidės Apylinkės V-bos pirmininkas ir Juozas Lapšys Australijos Krašto V-bos vardu. Buvo perskaityti ir raštu atsiųsti sveikinimai.

Pabaigai V. Baltutis perskaitė tai progai jo sukurta humoristinių rašinių, kuriame jis labai taikliai apibūdino aktorių būdus ir jų įpročius ir savo skaitymu iššaukė daug smagaus juoko.

A. Binkevičiūtė-Gučiuvienė

Nijolė Sadūnaitė rašo

Garsioji kankinė už tikėjamą, sovietinių organų nu-teista trejiems metams Sibiro katgoros ir išstrėmimo, rašo p. S. Mauragienei, kuri maloniai sutiko su laiško turiniu leisti susipažinti ir Mūsų Pastogės skaitytojams.

Nijolė rašo, kad ji labai džiaugiasi gaunamais laiškais iš viso pasaulio: "Sibire man svečiuotis beliko 10 mėnesių. Su Visagalio parama visai nebedaug. Esu, ačiū Dievui, sveika, linksma ir laiminga. Ar gali būti kitaip, kai tiek daug gerų širdžių prisimena mane..."

"Gauju labai daug laišku, beveik iš viso pasaulio kraštų. Atsiunčia man maisto, siuntinukų. Ačiū geriems žmonėms esu viskuo aprūpinta, o pertekliumi dalinuosi su savo bendradaliais - tremtiniais."

"Ačiū jums už rūpestį... Mes įpratę kukliai gyventi. Užteks to, ką turime. Jūsų visų širdžių šiluma ir malda -

Nuotraukoje Nijolė Sadūnaitė 1979 m. rugpjūčio 1 d. Bugučany vietovėje, Sibire.

didžiausia, brangiausia ir reikalingiausia mums parama. Visų vardu dėkoju visiems Australijos lietuviams už didį jūsų gerumą".

Dviejų galybių drama

Atkelta iš psl. 1

balerinos motina parašė prez. Carteriui laišką (kažin, ar kas atkeipė dėmesį į tai, kieno jis galėjęs būti redaguotas), o Brežnevas laišku ar telegrama prezidentą užklauso: "Ką tu darai?". Po trijų dienų ir naktų žodinio apsisąsdomo sutarta, kad baleriną Liudmila Vlasovą, Godunovo žmoną išėis iš lėktuvo į keleivius paprastai vežiantį aerodromo vežimą. Tai ir padaryta. Su ja buvo keli rusai ir tiek pat amerikiečių, įskaitant Godunovo advokatą. Amerikos vardu kalbėjo amabasadoriaus prie Jungtinių Tautų pavaduotojas juodaodis. Vienas rusas sėdėjęs taip arti prie balerinos, kad alkūnėmis glaudėsi.

Balerina, žinoma, šypsodamasi pareiškė, kad ji norinti vykti namo. Tad 73 valandas arėste išbuves lėktuvus buvo išleistas. Kodėl ji turėjo važiuoti namo, kada gastroliė Amerikoje vos tik buvo prasidėjusios, o ji pati - viena iš pirmaujančių balerinių?

Ši kartą teko labai nustebti matant, kaip mažai Amerikos Užsienių Reik. Ministerija (o gal ir prezidentas?) žino apie "socialistinę" santvarką ir kaip jie šioje srity naivūs. Nežiūrint didelių pastangų, jie padarė dar didesnių klaidų. Štai keletas jų.

Godunovo advokatas pareiškė, kad jie abu (Godunovas ir Vlasova) buvo susi-

Su Henriku Šalkausku atsisveikinant

V. KAZOKO ŽODIS
H. ŠALKAUSKA
PALYDINT

Mes tau nieko negalim įduoti, o tu mums viską palikai, viską, įskaitant tavo atvirą bičiulystę, tavo talentingus darbus, tavo garbę ir vardą. Tu išėini palikdamas mums viską, nepasimdamas nieko, net vardo. Nes vardas lieka čia, kaip ir darbai, kaip bičiulystė, meilė, džiaugsmas ir kančia. Ir vardas. Vardas!

Palieki vardą. O vardas tai žmogus, tai asmenybė, nes varde telpa visas žmogus su visais atsiekimais, darbais, su kūryba. Mums palieki vardą, o su juo pasiieki ir tu tas pats, nesikeičiantis, neužmirštamas ir nesugriauzamas. Ir gyvas, nes savo kūryboje, savo darbuose kūrėjas amžinai gyvas, kaip ir jo valia ir jo idejos.

Prie šio slenksčio mes paliekame šioje pusėje, o Tu ji peržengei išėdamas ieškoti naujų gyvenimų, atverti naujų kūrybos plotų, sukurti naujų pasaulių, kuriuos lydi amžinai šviesa.

Atsisveikinant mes nieko tau negalime įduoti, tik nusilenkti ir su giliausia pagarba pareikšti dėkingumą už visa tai, ką palieki.

Tu išėini, mes liekam čia, bet ne vieni - ir tu su mumis. Ačiū, Henriškai.

DAIL. LEONAS URBONAS
ATSISVEIKINA

"Prieš savaitę laiko gyvenimo kelionės konduktorius - mirtis pasakė Henrikui

apleisti vagoną ir užtrenkti duris amžinai. Štai jo kelionės paskutinė stotis. Kieno sekanti bus? Nežinia.

Argi verta liūdėti, kad Mirtis pašaukia vagoną apleisti artimą ir mielą kaimyną?

Mes norim amžinybės, jos siekiame, trokštame kūnu ir siela. Skirtis su gyvenimu gaila ir baisu.

Naktį atėjo mirtis grobuonė - nelaukta, neprašyta, atvėrė bendruomenės turto duris, pasirinko sau vieną iš rečiausių, brangiausių deimantų ir pasitraukė į tamsią nežinią tykoti sekancios aukos.

— Kaip išdrįsai, beširdė mirtie? — norėtusi iš skausmo ir apmaudo šaukti.

Mirtis ne plėšikė. Ji atlieka savo pareigą laiku, kruopščiai, sąžiningai, galutinai, ir primena gyviesiems atlikti kiekvieną darbą ir pareigą sąžiningai, atidžiai, nes tai gali būti paskutinis darbas, paskutinė malda, bučiny ar skausmo saują. Prieš savaitę Henrikas atsiduso paskutinį kartą.

Kūrybos darbe Henrikas dėjo visas jėgas, visą sielą ir netaupė savęs. Tas iškėlė jį iš bevardės minios į nemirtingas meno aukštybes. Kurdamas pajuto amžinybės momentus, praturtino mus savo darbais ir nuostabia bičiulyste.

Henrikas nemirė, tik pasitraukė iš mūsų vagono, atidavęs gyvenimui, kas skirta.

Nelinkėsiu tau, Henriškai, lengvos žemės. Mehininkas - kūrėjas negrįžta į žemę su minia ir nežinia. Jis pasilieka gyvųjų tarpe."

tarę palikti Amerikoje. Sovietų Sąjungoje pabėgėliai, kaip pareiškė viena žurnalistė, laikomi valstybės išdavikais ir tokiems gali būti taikoma mirties bausmė. Kai balerina Maskvoje buvo iškilmingai sutikta su gėlėmis, jos motina atrodė nusiminus ir labai verkė. Amerikiečiai jautėsi viską labai gerai atlikę ir pridavė labai daug reikšmės tam, kad balerina šypsodamasi pasisakė norinti važiuoti namo. Likę neiškalbėti, kas vertėjavo - rusas ar amerikietis? Tas amerikiečiams atrodė visai nesvarbus dalykas. Jos atsakymas jiems galiojo kaip tikras pinigais. Prieš pusantų metų pabėgęs aukštas sovietų pareigūnas Jungtinėse Tautose Ševčenko pareiškė, kad Amerikos pareigūnai turėję nusiileisti ir laikytis savo pirmojo reikalavimo - pasikalbėti tik su ja viena rusams nedalyvaujant. Ševčenko spėja, kad Godunovo žmonai buvo pasakyta, kad jos vyras esąs amerikiečių žvalgybos areštuotas, ir jai esanti tik viena išeitis - grįžti į Rusiją. O kai ji grįžo, netrukus mirė.

Pagaliau dar vienas Užsienių Reik. Ministerijos "sėdevras". Jos pareigūnai paskambino sovietų pareigūnams, kad jie nori pasikalbėti su balerina Vlasova. Rusai gudresni ir tuoj suprato, koks reikalas. Nus-

kubėjo į viešbutį, pasiėmė baleriną ir ją nusigabeno į netrukus Maskvon išskrendantį lėktuvą. Amerikiečiai prisipažino, kad kitą sykį jie gudriau padarys. Žinoma, gal nedarys tu pačių klaidų, bet darys kitas. Tas vaizdžiai parodo, kokia netvarka ir naivumas viešpatuoja Amerikos užsienių reikalų politikoje.

Rugsėjo 14 d. žinomas socialistas, aktorius bei lietuviško kultūrinio gyvenimo kurstytojas Paulius Rūtenis išvykio kelioms savaitėms atostogų į Ameriką, kur jis aplankys savo seserį, brolį, savo profesinius vienminčius bei pasidomės Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimu. Tikimės, kad grįš dar turtingesnis savo patirtimi ir grįžęs tuo pačiu praturtins ir mūsų bendruomenės gyvenimą. Laimingo kelio, Pauliau!

Mūsų Pastogės populiaramas ir garsas plinta. Štai neseniai į Mūsų Pastogės prenumeratorių eiles įsijungė žinomas rašytojas dramaturgas Kostas Ostrauskas Amerikoje tuo pačiu užsakydamas Mūsų Pastogę ir savo broliui taip pat JAV. Galime didžiuotis, kad Mūsų Pastogę patraukia ir mūsų didžiųjų dėmesį.

Namie ir svetur

BRISBANE

TAUTOS ŠVENTĖ

Šventę minėjome rugsėjo 1-ą dieną Railway Institute salėje. Minėjimas pradėtas 7-tą val. Apyl. Valdybos sekretorius Vladas Musteikis, nes mūsų pirmininkas K. Bagdonas dar negrįžęs iš komandiruotės, trumpu žodžiu minėjimą atidaręs, į garbės prezidiumą pakvietė: Povilą Kviecinšką, Vladą Kaciūną ir Petronėlę Stankūnienę. Minėjimo programa buvo neeilinė tuo, nes Sydneyje neįrašė iš kokios loskos emė skirti daugiau ir daugiau dėmesio mūsų vienišai apylinkėi, atsiųsdamas mums vis šviežių menininkų. Labai ačiū Sydneyui šį kartą aptūrėjome Linksmuosius Brolius. Tai mūsų Danutės Stasiūnaitės pastangos. Danutė jau keli metai, kaip rūpestingai dirba čia. Linksmieji Broliai: E. Lašaitis, V. Stasiūnaitis ir V. Burokas, nevien palinksmuosius mus, bet viso ko pradžioje tarė dienos temomis ir po jautrų žodį. Įnešus mūsų tautinę vėliavą sekė kalbos. Po Linksmųjų Brolių žodžio, paskaitą skaitė Povilas Kviecinškas. Jei mūsų Povilą vadintumėm aukšburniu, nebūtų perdėta (linkėčiau, kad jo paskaita būtų paskelbta atskirai). Tautos Himnui baigus oficialią dalį ir išnešus vėliavą, sekė meninė dalis.

Pirmieji pasirodė mūsų patys mažiausieji, paruošti kapeliono, bet dirguojant irgi mažiausiam Dariukui Mališauskui, darniai padainavo - Lietuva, Lietuva. Vyresnės mergaitės, paruoštos K. Eininkytės, ir jai gitara pritariant, padainavo tris dainas. Vėl mažiausieji pašoko du tautinius šokus, tada Linksmieji Broliai apdainavo savo Sydneyje, "švelniai" palietė ir brisbaniečius. Mergaičių trio - K. Eininkaitė, Stelmokaitės Birutė ir Julija padainavo tris dainas. Vėl pasirodė Linksmieji Broliai su keliomis dainomis, ir programos pabaigai mūsų šokėjų grupė pašoko tris šokus, kuriuos paruošė Virg. Mališauskienė, ji ir pranešė. Šokiai pagal esamas sąlygas buvo išpildyti gerai. Po viso to sekė karštomis dešrelėmis pasivaizdinimas, kartu visų bendras pasilinksminimas grojant mūsų nuolatinei kapelai. Protarpiais nuskambėjo ir jungtinė lietuviška dainelė.

PADĖKA

Mūsų mylimai mamai a.a. VERA STAUGIRDIENEI rugpjūčio 1 d. mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems mieliems prieteliams, kurie sunkios ligos metu ją lankė ligoninėje ir namuose, lengvindami jos kančias ir dalindami mūsų sielvartą.

Sirdingai dėkojame visiems, kurie palydėjo ją į Amžinatvę, dalyvaudami maldose koplyčioje, bažnyčioje ir Sydneyje lietuvių kapinėse; tarsi mūsų atsisveikinimo žodį, pareiškusius žodžiu ir laiškais užuojautų, užsakiusiems už velionę šv. Mišias, papuošusiems karstą vainikais ir gėlėmis ar vietoj gėlių aukojusiems Tautos Fondui.

Dėkingi esame Sydneyje lietuvių kapelionui kun. P. Butkui, kuris su tikru atsidavimu daugkartų lankė mūsų mamą ligos metu ir savo maldomis palydėjo ją į paskutinę kelionę, o taip pat ir tiems Dainos choro nariams, kurie giesmėmis sušvelnino mūsų skausmą.

L.J. Vėteikiai
D.J. Staugirdai

Sekančią dieną, sekmdienį, šv. Marijos bažnyčioje išklauskė lietuviškas pamaldas, skirtas Tėvo Die nos paminėjimui. Kun. Dr. P. Bačinskas pasakė jautrų dienai pritaikintą pamokslą, o Brisbanės choro likučiai darniai giedojo. Skaitymus skaitė p. E. Lašaitis. Po pamaldų, visi skubėjome į Lie tuvių Namus ten p.p. Ruzgių paruoštiems pietums ir kartu artimesniam susitikimui su svečiais. Pietų metu svečius globojo mūsų ponios, beabejo, po to, kada L. Broliai išsitarė savo dainoje, kad iškyla į Brisbane jie bent trumpam "išsilaisvino" iš savųjų žmonelių perrūpestingos apiekos. Čia tik juokai, kaip ir L. Broliai išsireiškė. Tarp viso ko pasikeista sveikinimais, padėkomis ir dainomis. Laimingu sutapimu čia atsirado ir iš Viktorijos Sales seniūnė - p. Eskirtienė su šeima ir vienas melburniškas, kurio jūsu korespondentas pavardės neprisimena. Maloniai praleistos valandėlės jau artėjo į pabaigą, nes svečiai emė ruošti į namus. Ačiū, ypatingai jums, Linksmieji Broliai, ir grupės vadovui

Vyt. Stasiūnaitiui už mums padovanotas tikrai linksmas valandėlės.

klimalis

TAUTOS ŠVENTĖ SYDNEJUJE

Sydnejaus Apylinkės Valdyba rugsėjo 9 d. surengė gražų Tautos Šventės minėjimą Lidcombe parapijos salėje dalyvaujant gausiai vietos apylinkės lietuviams. Minėjimo pirmoji dalis vyko bažnyčioje pamaldomis, kuriose dalyvavo vietos organizacijos su vėliavomis, giedojo Dainos choras, vad. B. Kiverio. Tai progai pritaikintą pamokslą pasako kun. P. Butkus.

Po pamaldų minėjimas buvo tęsiamas parapijos salėje. Jį pradėjo apyl. pirm. Dr. A. Mauragis ir pravedė Eglė Suchoverskij. Po kun. P. Butkaus invokacijos turiningą kalbą pasakė Dr. A. Mauragis.

Istoriją apie Kryžių Kalną sklandžiai paskaitė Jūlytė Stašionytė. Sekė skaudžių akademikų paruoštas literatūrinis montažas pagal

A.A.
ZINAI GROSARTEI — ZORATO
mirus, jos mamytę, vaikus, brolius ir artimuosius
skausme giliai užjaučiame ir kartu liūdime.
Sporto Klubas Kovas

poetą Justiną Marcinkevičių iš jo veikalų "Mindaugas", "Mažvydas" ir "Katedra". Balio Sruogos "Gedimino sapną" - poemą dailiai paskaitė Antanukas Šarkauskas. Minėjimo pabaigai B. Kiverio vadovaujamas Dainos choras darniai sudainavo keletą dainų ir mišingai baigė Tautos Himnų.

Malonu pastebėti, kad pats minėjimas buvo rūpestingai paruoštas, turingas ir neperkrautas.

AUKOS JAUNIMO KONGRESUI

Nors Jaunimo Kongresas jau praėjęs, bet neseniai dar pasiekė \$ 50 auka paremti Australijos lietuvių jaunimo atstovus iš Melbourne Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos.

Anksčiau skelbtame aukotojų sąrašė klaidingai bu-

vo paminėtas "Talkos" Adelaidės skyrius. Iš tikrųjų tuos \$ 50 paaukojo Adelaidėje esanti ALFAS Valdyba. Atsiprašome už nesu-primatimą ir dar kartą dėkojame visiems aukotojams.

Australijos Liet. Jaunimo
Sąjungos Valdyba

Linkėdami jam "gero vėjo" galim tik priminti: tobulėjimui ribos nėra.

Rita Tamošiūnaitė - Mačiulaitienė, pritariant Birutei Šaulytei, akompanuojant pianu Daliai Mucienikaitei ir bugnais Tomui Baltučiui, padainavo dvi estradines dainas, kokias Lietuvoje anais laikais vadindavome kabaretinėmis dainomis. Nors dainos ir buvo gana gerai padainuotos, tačiau jos čia netiko. Iškilmingas minėjimas - tai ne kabaretas. Kiek liečia patį dainavimą, reikėtų daugiau laisvumo. Ritai tenka prisiminti Nijolę, kuri bedainuodama ir į klausytojų tarpą ateidavo. Manychiau, kad ir p. Šaulytė dainoje galėjo daugiau prisidėti.

Melbourn Dainos Sambūris, dirguojamas p. Birutės Prašmutaitės, su solistu p. Jurgiu Rubu baigė meninę minėjimo dalį. Dainos Sambūris visada laukiamas, atrodo, šiam minėjimui specialiai paruošė dvi dainas: Daina Vilniui - A. Brazinsko ir Garsus mano Vilnius - P. Tamulionio. Beto, dar Vėjūželis - A. Vanagaitis ir Už jūrelių - l.d. harm. Paketuros. Pirmoji daina, deja, buvo beveik negirdima, nes solistas J. Rubas savo sodriu balsu, stovėdamas scenos priešakyje, užgožė choristų balsus, gi partarieji, dėl techninių trūkumų, buvo per toli scenoje. Tačiau Dainos Sambūris, kaip anksčiau, taip ir dabar paslaugus, visada mielas klausyti. Ištvėrmės ir geros sekms.

Prieš minėjimą ir pertraukų metu buvo platinami anksčiau minėti leidiniai. Gaila, jų išorė ir pats turinys, ypač lietuviškoje, ne be priekaištų. Meninio apipavidalinimo kaip ir nebūta. Atrodo, skubiai paruošta - parašyta, nesuspėta atidžiai dar kartą perskaityti, palikta ko visai leidiny. neturėtų būti, neištaisytos kalbinės ir sintaksinės klaidos, kurių yra tikrai apšėiai. Šių brošiūrų leidėjų pažymėtas Australijos Lietuvių Fonas, gi pačios - pažymėtos pirmaisiais numeriais. Argi A.L. Fondas ruošiasi leisti seriją panašių brošiūrų? Baigiant reikia padėkoti už darbą ruošiant šį, kad ir netaip iškilmingą, kokio norėtą, minėjimą, o taip pat pagalvoti ir apie būsimuosius.

Ignas Alekna

Skaitykite
Mūsų Pastogę!

Žinovai tvirtina, kad žmogaus gyvenimas einas ciklais; Canberros skautų gyvenime šis faktas yra tiesa.

Pirmieji Canberros skautai įsikūrė 1958.11.23 d. tai buvo dviejų skautų skiltis, su a.a. s. Petru Pilka prišakyje. Ji neužilgo išaugo savo narių skaičiumi ir persiformavo į draugovę. Ps. V. Keraitienė, nepasiduoda broliams, 1960.2.14, įsteigė skaučių ir jaun. skaučių skiltis.

Nuo to laiko skautų būrys Canberroje pradėjo augti ir vienu laiku buvo pasiekęs iki 55 aktyvių narių... Per visą tą laiką jiems vadovavo a.a. s. P. Pilka ir s. V. Keraitienė.

Pradžioje Canberros skautų vienetai veikė, kaip Sydnejaus "Aušros" tunto "potuntis", bet narių skaičiui didėjant, LSS vadovybės jam buvo suteiktos savaimingos - "Baltijos" - tunto teisės.

Laikui bėgant, jaunimui augant, išvažinėjant į kitus pasviečius, tunto veikla pradėjo silpnėti ir po kiek laiko visai sustojo. Galima sakyti tuntas išėjo "atostogų".

Per tą atostogų laiką Canberroje priaugo ir atvažiavo daugiau žmonių, o ypač vaikų. 1977 m. skautai vėl sukruto...

Atsišaukimas remti VI-ąją Tautinę Stovyklą pasiekė ir Canberra. S.V. Keraitienė sušaukė Canberros vyr. skautų-čių posėdį, kuriame nors ir nedaug kas dalyvavo, o dalyviai neparodė daug entuziazmo, vis dėlto buvo nutarta rinkti pinigų, ruošti balių ir kiek galima remti VI. T.S. Šiame darbe didžiausią našta nešė v.s. Viktorija Keraitienė, vyr. sesės Audronė Kovalskienė ir G. Alytė, jų būdys Kazimieras Kalvaitis ir sk. vytis Juozas Valtas.

Buvo suruoštas, davęs pelno balius, pravešta rinkliava tarp Canberros lietuvių, surinkta nemažai dolerių ir taip, gražiai, paremta VI T.S.

Tiems darbams bevykstant keletai senų vilkų kilo mintis dalyvauti Tautinėje Stovykloje ir turint skautavimo amžiaus vaikų - iškurti bendrą paukščių - vilkiukų skiltį, kuriai vadovauti sutiko s.v. Mindaugas Mauragis.

VI-ji T.S. Canberros

Baltijos Tunto tuntininkė v.s.v.sl. Audronė Kovalskienė

skautavimui buvo lyg vitaminų injekcija į kūną. 1978 m. vasario mėn. v.s.k. A. Kovalskieni sušaukus visų žinomų vyr. skaučių, vyčių bei budžių sueigą, ir pasiūlius rimtai pradėti skautišką veiklą, buvo entuziastingai pritarta. Tą patį vakarą jau buvo išrinktas vietininkijos štabas iš šių asmenų: vietininkė - v.s.k. A. Kovalskienė, vietininkės pavaduotojas - s.v. R. Daukus, ižd. - s.v. J. Valtas, paukščių vadovė - v.s.k. R. Mauragienė, vilkiukų vadovas - s.v. M. Mauragis.

1977 m. iškurtoji vilkiukų - paukščių skiltis sudarė pagrindus, ant kurių buvo statoma toliau.

Prasidėjo tėvų ir vaikų kalbinimas stoti į skautų eiles. Atsiliepiamas buvo maloniai nuostabus ir skautų-čių eilės sparčiai augo. Gale 1978 m. vietininkijoje jau aktyviai dalyvavo apie 40 skautų-čių (tenka prisiminti, kad Canberros lietuviškoji bendruomenė teturi tik apie 200 lietuvių).

Sujudo skautiškasis gyvenimas. Iškarto buvo suprata, kad išlaikyti susidomėjimą, ypač vaikų tarpe, reikia sudaryti įdomią ir įvairią programą. Paukščių ir vilkiukai pradėjo savaitines sueigas ir išskylas, ir jau 1978 kovo mėn., per Kazimierą, buvo suruošta 3 dienų jaun. skautų stovykla, kurios metu viena paukštytė ir vienas vilkiukas davė įžodį. Be skautiškosios veiklos, gyvai įsijungta ir į bendruo-

meninę.

Beplanuojant veiklą, kilo mintis suruošti didesnę stovyklą, kuri skirtųsi nuo normalios Australijos rajono lietuvių skautų stovyklų. Gavus rajono vadovybės pritarimą, Baltijos tuntas (tuomet dar vietininkija) pradėjo organizuoti patyrimų įsigijimo stovyklą, kuri įvyks 1980 m. sausio 2 - 13 d.d. Stovyklos štabą sudaro: viršininkas - s.v.v.sl. M. Mauragis, viršininko pavaduotoja ir seserijos pastovyklės vadovė - v.s.v.sl. A. Kovalskienė, ūkio vedėjas - s.v.v.sl. R. Miniutas, adjuntas - s.v.R. Sipavičius, brolijos pastovyklės vadovas - s.v. J. Kovalskis, kursų vedėjas - s.v. R. Daukus. Stovyklos planavimo darbai smarkiai pažengė ir priekį. "Baltijos" tunto broliai - sesės tikisi, kad šioje stovykloje gausiai dalyvaus sesės ir broliai iš kitų Australijos vietovių. Gi baltijiečiai pasistengs praveisti šią stovyklą skirtingai ir įdomiai.

Australijos Rajono
SKAUTŲ
PADANGĖJ

Leidžia LSS Australijos Rajono spaudos skyrius. Rašinius siųsti šio skautų skyrelio redaktoriui: s.fil. I. Jonaitis, 18 Gloucester Rd., Epping, N.S.W. 2121. Tel. 869 1159.

"BALTIJOS" TUNTAS IR BENDRUOMENĖ

Tuntas supranta, kad jis yra lietuviškosios bendruomenės padalinys ir kaip toks yra pilnai įsijungęs į bendruomenės veiklą. Dar 1978 m. tuntas padėjo ALB Apylinkės valdybai praveisti Motinos Dienos minėjimą. Tais pat metais skautai paruošė ir pristatė vieną Canberros Lietuvių radio programą, o gruodžio mėn. suruošė labai sėkmingą Kalėdų eglutę lietuvių vaikams Canberroje. 1979, per Atvelykio sekmadienį, skautai atkvietė Velykė atlankyti vaikus Lietuvių Klube ir vėl padėjo Apylinkės Valdybai suruošti Motinos Dienos minėjimą, šį kartą net pastatydami vaidinimą "Raudonkepuraite", kurio vaidmenis atliko paukštytės, vilkiukai, aguonytės ir gintarėliai, paruošti v.s.k. Rasos Mauragienės ir v.s.k. kand. Audronės Stepanienės. Tuntas vėl suruošė šaunų ir sėkmingą balių, "Šventaragio" Sk. Vyčių Būrelis suruošė gegužinę ir klube lietuvišką "vakarų šauką", i kuriuos kvietė visą bendruomenę.

Ateityje, susitarus su bendruomene, ruošiamas Tautos Šventės minėjimas; tuo rūpinasi Zemaits Vyr. skaučių būrelis. Vyr. sesės taip pat kuria tautinių šokių grupę.

Tenka pastebėti, kad lygiol Canberros lietuvių labai gražiai parėmė skautų veiklą savo dalyvavimu tunto parengimuose, fantais loterijoms ir kt.

Vyresnieji tunto skautai yra veiklūs bendruomeninė-

je veikloje: 1979 m. 7-nių asmenų Lietuvių Klubo valdyboje dalyvauja 6 skautai: v.s.k. A. Kovalskienė, v.s.k. L. Žilinskienė, s.v. R. Daukus, s.v. M. Mauragis ir s.v. R. Miniutas. S.v.J. Kovalskis jau 3 metai, kaip veda Canberros Lietuvių Balso savaitinį radio pusvalandį.

LEŠŲ KAUPIMAS STOVYKLOS SURUOSIMUI

Užsiangažavus suruošti didelę stovyklą, žinoma, atsirado ir finansinių problemų, bet esant "jauniems" tai mūsų neišgąsdino. Iždo papildymui buvo suruoštas balius su labai gausia loterija, praveistos loterijos per kitus parengimus, o vyr. sesės pasidarė net maisto tiekėjos, paruošdamos pietus ar vakarienės visokiausiems paruošimams.

AGUONYTĖS IR GINTARĖLIAI

Kiek žinome, "Baltijos" Tuntas Australijoje yra pirmas, formaliai į savo eiles apjungęs "aguonytes" ir "gintarėlius". Kas gi tie gintarėliai ir tos aguonytės? Tai prieš mokyklinio amžiaus vaikūčiai, dar per jauni įsijungti į jaun. skautų-čių eiles.

Jau 1978 m. pastebėta, kad kai vilkiukai ir paukštytės atvyksta į sueigas, dažnai su jais atvyksta ir jų jaunesni broliukai - sesutės,

Nukelta į psl. 6

Aušros Tunte

KAUKIŲ BALIUS

Tradicinis Aušros Tunto kaukių balius įvyko rugpjūčio 11 d. graikų salėje Bankstowne. Į balių susirinko labai daug svečių, matėsi visokių kaukių - sunku net buvo kai kuriuos atpažinti.

Nuolatinio skautų rėmėjo Dr. A. Viliūno \$ 100 paskirtą premiją už geriausią kaukę laimėjo A. Kalėda. Antrą vietą laimėjo L. Stasiūnaitė, o trečią K. Cox.

Gražiai papuošti bufetė tortai ir skanumynai ir "cocktail bare" įvairūs gėrimai gaivino visus - pirkėjų netrūko. Vyr. sesių dainos, reklamos ir veikalėlis "čia mūsų gyvenimas" visus gerai nuteikė.

Laimės netrūko ir fantų loterijos bilietų pirkėjams. Matėsi, kaip vienas po kito svečiai nešėsi glėbius visokių gėrybių. Didžiosios loterijos svariusias premijas laimėjo p.p. Simanaus-

kas, Osinienė, Skirkienė, Rutkauskienė, M. Cox, N. Chan ir G. Viliūnaitė. Aušros Tuntui labai padėjo Skautų Tėvų Komitetas ir Zidiny. Taip pat buvo daug kitų rėmėjų ir pagalbinių. Būtų sunku visus asmeniškai išvardinti, tai Aušros Tunto sesės ir broliai dėkoja visiems už paramą, talką ir atsilankymą.

Korespondentė

PADEKA

Aušros Tunto sesės ir broliai nuoširdžiai dėkoja Skautų Tėvų Komitetui, Zidiničiams, visiems, kurie aukoją pinigų, premijas, maistą ir laiką, visiems talkininkams ir rėmėjams ir bendrai kiekvienam, kas prisidėjo rengiant ir pravedant skautų kaukių balių. Didelis skautiškas acūl!

Aušros Tuntas

Vėliavininkai R. Daukutė ir Andrius Daukus

"Aš pasižadu..." Įžodį duoda iš k. J. Sipavičiūtė, J. Miniutaitė

Sydnejaus Lietuvių Klubo Valdyba p a s i s a k o

Perskaičius pasisakymus sporto salės reikalui "Mūsų Pastogėje" paskutinių 6 mėn. laikotarpyje, kažkaip užkliuvo p. B. Nemeikos iškelta mintis (M.P. Nr. 27), kad "...jeigu po kelių metų neturėsime čia lietuvių, tai visas idėjas darbas už niek. Nebus kam ir muziejus - archyvas, puikiai įrengtus mūsų centruose, lankyti ir surasti priežastis, dėl ko išnyko..." Panašaus pobūdžio aimanas jau girdime ko ne paskutinius 20 metų. Kiek mes matome, nei parengimų lankytojų skaičius daug ką pasikeitė, nei priaugančio jaunimo dalyvavimas organizacijose sumažėjo. Savaitgalio mokyklos vis dar veikia, kai kuriose (pav. Sydnejuje) net mokinių skaičius padidėjo, atsirado jaunosios kartos kvalifikuotų mokytojų. Sydnejaus Liet. Klubo Valdyboje matome jaunų veidų. Sydnejuje įsisteigė Akademikų Skaucių vienetas. Pažvelgę ir į Sporto Klubo Valdybos narių veidus nenusimename, nes ten yra jaunų energijos pilnų žmonių. Sumanių vadovų pastangomis jie lietuvių reprezentuoja ne tik čia Australijoje, bet ir užjūryje.

Tik prisiminkime sėkmingą jų išvyką į Kanadą ir JAV. Kad visa tai vyksta, nesuklysim sakydami, jog priklausome nuo mūsų finansinio pajėgumo. Atsistojus tvirtiau ant kojų, mes įstengiamės suteikti ir jaunimui geresnes sąlygas. Viena tų negalimų priemonių jaunimui - būtų sporto salė. Nėra jokios abejonės, kad tai praturtintų mūsų organizacinę veiklą. Prieš pradedant entuziastišką šios salės statymą, pažvelkime realiomis akimis į šio projekto įgyvendinimą. Kiek apytikriai tai kainuotų ir kiek mes esame pajėgūs (finansiniai) tai sau leisti. Šios sporto salės pastatymas kainuotų \$ 300.000, bet prie šios salės vietinė savivaldybė reikalauja papildomai 90 masinų laikymo aikštės. Reikiama reikia pirkti mažiausiai 2 žemės sklypai už pakalyje, kas kainuotų šių dienų kainomis apie 120 000 ir dar apie \$ 30.000 įrengtų masinų laikymo aikštę. Tad reikiamas kapitalas šiam projektui pakyla iki \$ 450.000. Ši sporto salė, mūsų supratimu, už šią kainą ne būtų tik mūsų jaunimo nau-

dojimui, bet šis projektas kartu apimtų ir dabar numatytą klubo praplėtimą - patobulinimą. Šios salės pritaikymas komerciniam nuomavimui pareikalautų dar daugiau kapitalo. Ši salė turėtų vieną krepšinio aikštę, kurioje galima būtų žaisti ir tinklinis. Ši salė nebūtų tinkama didesnio ir iškilmingesnio pobūdžio rengimams - baliams ir nemanome, kad ji būtų nuolatiniui nuomuojuama. Pavyzdžiui, ukrainiečių salė Lidcombeje neša nuostolį, kuris yra padengiamas iš pelno gaunamo iš baro ir poker mašinų. p. A. Laukaitis (M.P. Nr. 9) mini, kad praplėtimas Condell Park Stadiono pristatant 4 krepšinio ir 2 squash aikštes kainuos apie \$ 400.000. Kas yra buvę šiame stadione, nemanome kad būtų linkę matyti ruošiamus mūsų tradicinius skautų - Kaukių, Mūsų Pastogės - Spaudos, moterų - Užgavėnių Blynų ir kitus metinius balius panašaus pobūdžio salėse. Su šios salės naudojimu padidėtų ir metinės klubo išlaidos, kaip žemės mokesčiai, elektra ir gasas, valymas, tarnautojų algos ir kt. Sunku sutikti su p. A. Laukaitis prieda (M.P. Nr. 24), kad valymo išlaidos būtų labai lengvai išsprendžiamos tai atliekant pačioms organizacijoms talkos būdu. Kiek mes pinigų šiam projektui turime ir kiek jo trūksta. Pažvelgus į Klubą metinę apyskaitą atrodo, kad yra apie \$ 100.000. Reikia skolintis \$ 350.000. Imant paskolą iš banko virš \$ 100.000 mokama 12 % palūkanų.

Tas sudarytų mūsų skoliniams pinigams apie \$ 42.000 palūkanų ir metus. Išmokant paskolą per 10 metų išiešyti atmokamo kapitalo dalis 35.000 metams. Šiuo metu įvairūs mokesčiai, valymas, tarnautojų algos, elektra ir gasas, valymas, tarnautojų algos ir kt. Šie mokesčiai siekia iki \$ 55.000 ir metus. Su nauja sale ir praplėtimu šie mokesčiai žymiai padidės, sakykime, ketvirtį, tai sudarys \$ 14.000.

Tad metinės išlaidos, įskaitant paskolos atmokėjimą (\$ 35.000), palūkanas (\$ 42.000) ir bėgamasias išlaidas (\$ 14.000), padidėtų pirmaisiais metais iki \$ 91.000. Pagalvokime apie pajamas. Manome, kad ši salė nebus imanoma komerciniais naudoti kartu ir baliams ir krepšinių aikščių nuomavimui. 1. Jeigu bus naudojama tik sporto reikalmams. Prieš laikime, būtų nuomuojuama 7 dienas per savaitę po 5 valandas kasdien. Šiokiomis dienomis efektyvus naudojimas būtų tarp 5 - 10 val. vakaro. Savaitgaliais gal būtų daugiau, bet atsargu-

Siuntiniai į Lietuvą 1979

Patariame siųsti tik tai, kas paskutiniu laiku Lietuvoje pageidaujama ir naudinga.

Siuntinys Nr. 2. 1979

Labai gera vyriškai eilutei angliška vilnonė medžiaga - 3 m.; vilnonė angliška moteriškai eilutei medžiaga - 3 m.; vilnonė medžiaga suknelei, arba vakarinei suknelei medžiaga (visos šios medžiagos gali būti įvairių spalvų); vyriški išėiginiai marškiniai; vyriškos arba moteriškos firmos "Levi" arba Wrangler" jeans (tik tokių Lietuvoje pageidaujama) ir telescopic lietsargis, vyriškas arba moteriškas.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimo išlaidomis \$ 250

Į šį siuntinį dar galima dadėti 8 svarus įvairių prekių. Medžiagos dar galima dadėti 4 m., 3 metrus dirbtinio minko kailio arba ką nors iš žemiau išvardintų naudingų dalykų:

Avikailiai, ilgi, vyriški arba moteriški, tikro kailio kalnierių, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas

Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	\$ 220
Jeans, Wrangler arba Levi Strauss	\$ 86
Vyriškas arba moteriškas megstinis	\$ 40
Vyriškos arba moteriškos nailoninės kojinės	\$ 34
Tights (kojinės - kelnaitės)	\$ 3
Vilnonė gėlėta skarelė, arba didelė nailono skarelė	\$ 4
Geresni marškiniai	\$ 12
Vyriški arba moteriški bateliai	\$ 14
Puiki suknelei medžiaga	\$ 36
Crimplene medžiaga suknelei	\$ 28
Vilnonė eilutei medžiaga, vyrams arba moterims	\$ 20
Geresnė vilnonė medžiaga eilutei	\$ 56
	\$ 80

Šie maisto produktai galima siųsti kartu su rūbais: 1/2 sv. arbatos - \$ 4; 1/2 sv. nescafes - \$ 6; 1 sv. pupelių kavos - \$ 7; 1 sv. šokoladinių saldainių - \$ 7; 1 1/2 sv. razinkų - \$ 2.40; 40 cigarečių - \$ 4.60.

Įvairūs kalkuliatoriai, stetoskopai ir kraujo spaudimui matuoti instrumentai siunčiami pagal susitarimą.

Sudarant savo nuožiūra siuntinį reikia pridėti \$ 31 persiuntimui.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą naudingiausių paveldėtojų būdu.

BALTIC STORES LTD.

(Z. & V. Juras)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT

BR1, 4HB, England. Tel. 01 460 2592

Norime atkreipti klientų dėmesį, kad siuntinius tuoj pat išsiunčiame, vos gavę užsakymą. Sąskaitas prisunčiame tik pasiuntus siuntinį, kurias galima apmokėti paprastu čekiu.

mo dėliai, sakykime, tik 5 valandos diena. Gal kartais viena kita lietuviška organizacija norės šia sale pasinaudoti. Turime 7 dienas po 5 valandas. Viso valandų savaitėje susidarytų 35. Sydnejaus Sporto Klubą valdybos pasisakyme (M.P. Nr. 24) jiems reikalinga mažiausiai 20 valandų savaitėje. Nemanome iš savo jaunimo imti nuomą. Tad lieka savaitėje 15 valandų, sakykim 20 valandų nuomavimui po \$ 10 valandai. Pajamos būtų \$ 200 savaitėje arba sakykim apie \$ 10.000 per metus.

2. Jeigu bus naudojama tik baliams ir leidžiama naudoti sale tik sportininkams ir lietuviškom organizacijoms. Prieš laikime, salės nuoma \$ 350 ir nuomuojuame 52 kartus metuose. Tas sudarys apie \$ 18.200. Šiuo atveju susiduriame su problemomis kaip išlaikyti salės sienas švarias, kitaipariant kaip jas apsaugoti nuo krepšinio kamuolio, kaip apsaugoti langus ir elektros šviesas bei kitus salės įrengimus nuo pažeidimo; krepšinio ir tinklinio stulpai bei krepšinio aikštelių sužymėjimai ant grindų, nepakels salės estetinių reikalavimų baliams.

Pajamos (1) atveju sieks iki \$ 10.000, o (2) iki \$ 18.200. Jeigu dalinai pajėgtumėm sujungti šias dvi nuomavimo galimybes, gal pajamos siektų iki \$ 25.000. Reikiama, pirmiaisiais metais Klubą išlaidos padidėja \$ 66.000. Pažiūrėkime, kaip pajėgus yra mūsų klubas, koks jo daromas pelnas per paskutinius 3 metus. 1977 m. pelnas buvo \$ 41.655, 1978 m. - \$ 55.909, 1979 m. - \$ 57.059. Bet reikia prisiminti, kad 1979 m. pelną padidino įvykusios Lietuvių Dienos Sydnejuje, o 1978 m. pelne įeina a.a. J. Dočkaus palikimas.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes pelno vidurkis per paskutinius 3 metus yra \$ 41.000. Vien tik atmokant skolas mums reikia papildinti baro ir poker mašinų pelną \$ 25.000 (\$ 66.000 - \$ 41.000) - 61%. Taip pat reikia neužmiršti, kad dar yra ir paskola iš Klubą narių \$ 102.000, kuri turės būti išmokėta. Taip pat Klubas negali operuoti be kapitalo, jam reikalingas \$ 10.000 - 15.000 atsarginis kapitalas, kurį reikalui esant galėtų skubiai panaudoti. Apžvelgus šias prielaidas, manome, kad mes nesame finansiniai pajėgūs šiam užsimojimui. Kas lieka daryti? Pasižūrėkime kaip gi atrodo dabartinis numatytas klubo praplėtimo projektas. Pagrindinis nedateklus jame yra stoka sporto salės, gal tiksliau pasakius krepšinio aikštelės treniruotėms. Kas

Nukelta į psl. 7

Atkelta iš psl. 5

AUSTRALIJOS RAJONE

* Melbourne Skautininkų Ramovė - pirmasis vienetas rajone - jau susimokėjo LSS nario mokesčių ir užsiregistravo 1979 m. Ramovėi vadovauja ps. N. Ramanauskas, sekretorė - s. J. Žitkevičienė. Ramovėje yra 33 nariai.

* Įvertinant jos darbą skautų vienetuose ir bendruomenėje, "Džiugo" tunto vadovė, v.s.v.sl. Birutė Prašmutaitė, pakelta į paskautininkes. Kiek anksčiau į paskautininkes pakeltas kitos dvi džiugietės - v.s.v.sl. Marytė Špokevičienė ir v.s.v.sl. Jūratė Šimkienė. Eilė "Džiugo" tunto narių apdovanoti LSS garbės ženklais: Tėvynės Sūnais žymeniu - s.v.v.sl. Vidas Sadauskas; Pažangumo žymeniu - pl. Laura Baltutytė, pl. Loretta Čižauskaitė, pl. Akvilė Stasiūnaitė ir pl. Lina Tamošaitytė. Už Nuopelnus ordinu (rėmėju) apdovanotas tunto rėmėjas, p. Rimantas Švambarys.

* Sydnejaus "Aušros" tunto skautų - čių suruoštas metinis kaukių balius rugpiūčio 11 d. praėjo labai puikioje nuotaikoje. Gandai ateina, kad skauteliai nuostolių tai jau tikrai neturėje...

* Sydnejaus Senujų Skautų Židinio sueiga sušaukta rugpiūčio 19 d. Lidcombe. Nutarta pavasariop vėl suruošti ekskursiją. B.Ž.

Kad šiuos, pačius jauniausius užėmus, buvo pradėtas skautų vaikų darželis. Taip ir prasidėjo aguonyčių ir gintarėlių veikla. Dabar jie turi savo jiems pritaikytą programą, o jiems vadovauja v.sk. Gabija Mierendorff ir v.sk. kand. Audronė Stepanienė.

TUNTO STATISTIKA

Dabartinis "Baltijos" Tunto štaba sudaro: tuntininkė ir vyr. skaučių vadovė - v.s.v.sl. A. Kovalskienė; tuntininkės pavaduotojas ir sk. vyčių vadas - s.v. R. Daukas; išdinkas - s.v. J. Valtas; sekretorius - s.v. J. Kovalskis; vilkiukų vadovas - s.v.v.sl. M. Mauragis; paukštyčių vadovė - v.sk. R. Mauragienė; aguonyčių ir gintarėlių vadovė - v.sk. G. Mierendorff.

Tunte dabar veikia šie vienetai: 1. Vyr. Skaučių Žemaitės Būrelis (su kandidatėmis) 13. 2. Sk. Vyčių Šventaragio Būrelis 11. 3. Skautų 1. 4. 2 vilkiukų skiltys 10. 5. 2 paukštyčių skiltys 10. 6. Aguonyčių būrelis 6. 7. Gintarėlių būrelis 10. Viso: 61. s.v. J. Kovalskis

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS Funerals of Distinction

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, N.S.W.

Tel. 724 5408 Veikia 24 valandas per parą

Veda V. Augustinavičius

PRANEŠIMAS AUSTRALIJOS LIETUVIAMS ŠACHMATININKAMS

Liepos 31 dieną Sydneyje šachmatų klubų atstovų susirinkime nutarta, kad N.S.W. Šachmatininkų Sąjungos remiamas mėnesinis šachmatų žurnalas "Australian Chess Magazine" daugiau nebus leidžiamas. Šachmatininkai kurie yra sumokėję šio žurnalo metinę prenumeratą, ateityje gaus "Chess in Australia" šachmatų leidinį.

NESEKMINGA IŠVYKA

Sydneyje lietuvių šachmatų klubo nariai praėjusią savaitę, lankėsi australų St. George klube metinėms šachmatų varžyboms, kurias australai vadina Kenyon premijos varžybos. Šis tarp dviejų klubų jėgų išmėginimas, bendravimas vyksta nuo 1974 metų, kuriam australai aukoją pereinamąją knygą. Pradedant šeštųjų metų žaidimą lietuvių klubas pirmavo turėdamas trejų metų laimėjimus, kai australų klubas tik dviejų.

V. Liūgai ir vėl įsijungus į mūsų gretas penkiolikos žaidėjų vienetas atrodė labai pajėgus nugalėti priešininką. Nežinia, gal perdidelis pasitikėjimas šį kartą atnešė pralaimėjimą. Australai lai-

mėjo pelnę 9½ taško, kai mūsų komanda turėjo pasitenkinti su 5½ taško.

Šis bendravimas su St. George šachmatų klubu kas metai darosi daugiau populiarius, todėl norinčių žaisti už mūsų klubą pageidauja daug šachmatininkų iš australų tarpo. Dėl riboto skaičiaus išvykoje galėjo dalyvauti tik penkiolika šachmatininkų. Sekančiais metais St. George klubo nariai lankysis mūsų klube.

Šachmatininkas J. Kapočius paguldytas tyrimams

HITLERIO IR STALINO DRAUGYSTĖ

J. SLAVENAS

VOKIEČIŲ — SOVIETŲ DRAUGYSTĖS KELIAS II—JO PASAULINIO KARO IŠVAKAROSE

Tėsinys

jo leistas į karą, nebent jei jis jam būtų primestas; antra, kadangi anglai ir prancūzai, už savęs visus tiltus jau buvo sugriovę, nieko negalėjo jam pasiūlyti. Jie tegalėjo Stalinui pasiūlyti tik "kovą už laisvę" prieš Hitlerį - su visais pavojais ir sunkumais. Stalino susiinteresuotumas "kolektyviniu sau-

gumu" buvo atšalęs jau nuo tada, kai jam pasiūlė gali-mybę, padarius su Hitleriu sutartį, per jį ir "kaštonus iš ugnies traukti."

Tuo metu, kai padėtis krypto karo linkme, galima ryškiai įžiūrėti, kaip Stalinas į vokiečių pusę ugnį žėrė. Viename pasikalbėjime, kuris buvo paties Stalino inspiruotas (balandžio 17 d.), sovietų atstovas Merekalov pareiškė vokiečių užsienių reikalų pusekretoriui Weizsackeriui: "Sovietų politika visada buvusi ir yra tiesi. Ideologiniai nuomonių skirtumai mažai turėjo įtakos į rusų - italų santykius, todėl jie turėtų stovėti kelyje draugiškiems santykiams tarp Rusijos ir Vokietijos? Sov. Sąjunga dabartinio trėnimosi tarp Vokietijos ir vakarų demokratijų jokių atvejų prieš Vokietiją neišnaudojo ir to daryti nenori. Rusija neturi jokio pagrindo su Vokietija nestovėti ant normalaus pagrindo. Ir šie normalūs santykiai nuolat galėtų būti gerinami." Kaip savo pasiryžimo ženklą, tarsi brūkšnį po praėjim ir pradėti naujus kelius, Stalinas jau gegužės 3 d. didelį kovotoją už kolektyvinį saugumą, užsienių reikalų komisarą Maxim Litvinov, pašalino, o pora dienų anksčiau "Journal de Moscou" (prancūzų kalba leistas užsienių reikalų komisarijato žurnalas) buvo uždraustas. Litvinovo nušalinimas išaukė Hitlerio ir jo bendradarbių tarpe didelį nusistebėjimą. Iš dokumentų matyti, kad Stalino gestas Berlyne buvo teisingai suprastas ir palinkima bendradarbiauti su Sov. Sąjunga dar sustiprino. Hitleris rugpiūčio 22 d. asmeniškai savo generolams pareiškė: "Litvinovo pakeitimas buvo lemtingas įvykis", o rugpiūčio 25 d. laiške Musolinui Hitleris rašė: "Kremliaus pasirengimas pradėti naują su Vokietija santykių pertvarkymą, Litvinovui pasitraukus, padarė neatpažintinas." Asta-

chovas dar gegužės 5 d. vakare aplankė vokiečių prekybos atstovą Schnurre ir mėgino patirti, ar Stalino žygis veikė, t.y. ar šis įvykis paveikė Vokietiją pakeisti jos santykius su Sov. Sąjunga. Gegužės 6 d. Hitlerio patikėtinis užtikrino, kad jis nuo šio momento daugiau negalvoja, kad vokiečių lenkų ginčai be Rusijos būtų sutvarkyti ir kad teks pergyventi ketvirtą Lenkijos padalinimą. Šis pareiškimas pasiekė ir prancūzų atstovą Berlyne ausis ir buvo perduotas toliau į Paryžių. Tačiau tiek tepakako, kaip ir daugelio kitų pavojaus ženklų atvejų, kad Prancūzijos vyriausybės akys būtų atvertos. tą patį dieną Ribbentropas pareiškė grafiui Ciano, su kuriuo Milane buvo susitikęs: "Reikia išnaudoti progą, kad Rusijai būtų sutrukdyta įsijungti į antitotalitarinį bloką."

ALFAS Valdyba praneša, kad rugpiūčio 13 d. Pertho liet. bendruomenės susirinkime įsteigtas sporto klubas "Taurus": išrinkta 7 asmenų Klubu Valdyba, vadovaujama Vytauto Klimačio. Klubu užuomazga yra vyrų krepšinio komanda, o ateityje numatoma sportuoti ir kitose šakose.

Klubas pasiryžęs daly-

chovas dar gegužės 5 d. vakare aplankė vokiečių prekybos atstovą Schnurre ir mėgino patirti, ar Stalino žygis veikė, t.y. ar šis įvykis paveikė Vokietiją pakeisti jos santykius su Sov. Sąjunga. Gegužės 6 d. Hitlerio patikėtinis užtikrino, kad jis nuo šio momento daugiau negalvoja, kad vokiečių lenkų ginčai be Rusijos būtų sutvarkyti ir kad teks pergyventi ketvirtą Lenkijos padalinimą. Šis pareiškimas pasiekė ir prancūzų atstovą Berlyne ausis ir buvo perduotas toliau į Paryžių. Tačiau tiek tepakako, kaip ir daugelio kitų pavojaus ženklų atvejų, kad Prancūzijos vyriausybės akys būtų atvertos. tą patį dieną Ribbentropas pareiškė grafiui Ciano, su kuriuo Milane buvo susitikęs: "Reikia išnaudoti progą, kad Rusijai būtų sutrukdyta įsijungti į antitotalitarinį bloką."

MOLOTOVAS STATO SĄLYGAS

Šioje Stalino gestais sudarytoje palankioje atmosferoje slapti sąlyčiai tarp Berlyno ir Maskvos sustiprėjo. Gegužės 17 d. rusų atstovas Berlyne Astachov pareiškė Schnurrei, kad nėra jokio pagrindo bijoti konflikto su Rusija ir iš to seka, jog vokiečių - sovietų prekybiniai pasitarimai galėtų būti atnaujinti. Po trijų dienų vokiečių pasiuntinys Maskvoje v.d. Schulenburg turėjo ilgą pasikalbėjimą su naujuoju Sov. Sąjungos užsienių reikalų komisaru Molotovu, kuris pirmą kartą ir aiškiai pritarė, kad prekybiniai tarp abiejų šalių santykiai reikalingi politinio pagrindo. "Sovietų vyriausybė, kalbėjo Molotovas, galėtų prekybinius pasitarimus atnaujinti tik tada, jei tam bus sudarytas politinis pagrindas." Pasiūstoje tą patį dieną ir Berlyną telegramoje v.d. Schulenburg patenkė pasikalbėjimo rezultatu, kuriame sakoma: "Pasikalbėjimo su Molotovu išdava buvo ta, kad Sov. Sąjungos vyriausybė prekybinius pasitarimus laiko neatitinkančiais progai, ligi jiems nebus surastas politinis pagrindas."

Berlyne Molotovo sąlyga, kuri Hitlerio vadovaujantiems sluoksniams atrodė suteikianti viliojančias perspektyvas, buvo atžymėta su giliu pasitenkinimu ir Ribbentropas įjungė ją į ge-

KALBA

vauti 1980-ųjų metų Sporto Šventėje Adelaidėje, o taip pat savo rašte ALFAS Valdybai siūlo 1981 metų sporto šventę praversti Pertho. Rašte sakoma: "... kviečiame Australijos lietuvių sporto klubus pavesti mūsų jaunam klubui surengti 1981 metais Sporto šventę gražiaiame Pertho. Tas įvykis labai sustiprintų mūsų veiklą ir užtikrintų ilgesniam laikui mūsų dalyvavimą lietuvių sporto šventėse."

Reikia tikėti, kad Australijos lietuvių sporto klubų atstovai, susirinkę šių metų sporto šventės metu Canberroje, priims Pertho jaunimo kvietimą.

pranešimas

LIETUVIŲ KO-OPERATINĖ KREDITO D-JA TALKA š.m., rugsėjo 22 d., šeštadienį, 4.30 val.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE SAUKIA:

METINĮ NARIŲ SUSIRINKIMA

Visi "Talkos" nariai maloniai kviečiami dalyvauti.

L.K.K.D. TALKA

gužės 25 d. instrukcijas. Prie I-jo punkto jis priminė, kad Molotovas trumpame pasikalbėjime pagilina prekybinių santykių tarp abiejų kraštų padarė priklaušomą nuo išsiaiškinimo politinių santykių. Keliais atvejais tą mintį pakartojo ir sovietų atstovas Berlyne Astachovas. Vokietijos vyriausybė nekelianti jokių abejonių dėl reikalo atvirai šiuo klausimu pasikalbėti.

Bus daugiau

IR NEDALYVAUDAMI DALYVAUKIM!

Pereitame Mūsų Pastogės numery skaitėme, kad galima ir labai prasmingai dalyvauti Mūsų Pastogės Spaudos Baliaje ir asmeniškai nedalyvaujant. Gražų pavyzdį čia parodė melburniškiai lietuviai, kai Melbourne Apyl. Valdyba buvo surengusi Mūsų Pastogės Baliaj rugpiūčio pradžioje. Štai eilė tautiečių, nuosirdžių Mūsų Pastogės bičiulių, kurie negalėdami dalyvauti Mūsų Pastogės baliuje šventėje, vietoj bilietų priėmė auką:

Po \$ 10: M. ir J. Antanaičiai, S.J. Meiliūnai, J. ir V. Rekešiai, B. Vanagas.

Po \$ 5: O. Alekniečienė, L. Barkus, E. Dudaitienė, V. Jakutis, J. Paragienė.

Paminėtinas p. Antanas Bajoras, kuris jau kelinti metai skiria Mūsų Pastogės prenumeratą baltiausių loterių. Šiais metais M.P. baliuje Melbourne jo skirtą prenumeratą laimėjo p. J. Kapliūnas. Būdamas ištikimas Mūsų Pastogės skaitytojas p. J. Kapliūnas laimėta prenumeratą - \$ 20 paskyrė Mūsų Pastogei kaip savo asmeninę auką.

Nuosirdus ačiū už aukas ir palankumą!

Mūsų Pastogė Nr. 37, 1979.9.17, psl. 7

S.L.K. pasisakymas

Atkelta iš psl. 6

gi gero jame yra? Žiūrint iš lietuviško kultūrinio taško, matosi:

1. Praplečiame biblioteką ir skaityklą.

2. Atsirasit kambarių savaitgalio mokyklai, jei ji norėtų pasinaudoti.

3. Nauja saliuokė bet kokiam naudojimui - taut. šokių, choro, teatro repeti-cijoms, skautų sueigoms, įvairiems jaunimo parengimams ir panašiai. Be to pagal projektą, tą viršutinę salę galima ateityje plėsti ligi krepšinio žaidimo kaimės dydžio.

4. Pristačius naują barą - ši salė reikalui esant atpa-laiduojama dalinai nuo ista-tyminių išpareigojimų ir ją būtų galima naudoti įvairių organizacijų ir jaunimo reikalams.

Kokie finansiniai išpareigojimai su šiuo nauju pro-jektu? Pagal apytikrius duomenis šis praplėtimas kainuotų apie \$ 200.000, vietinė savivaldybė reikalauja papildomai vietų 18 mašinų, bet duoda 5 metus tai įvykdyti. Prileiskim, reikia pirkti žemės, kuri kainuotų \$ 50.000, bet galėtumėm susilaikyti nuo įrengimo mašinoms laikyti aikštelės kele-tai metų. Reikiamas kapita-las šiam praplėtimui būtų \$ 250.000. Turima apie \$ 100.000, reikia skolinti \$ 150.000. Išmokama per 10 metų. Metinė Klubu išlaidos padidėtų taip: išmokamo

kapitalo dalis (\$ 15.000), palūkanos \$ 18.000 ir bėgamos metinės išlaidos \$ 8.000, viso - \$ 39.000.

Jeigu su nauju klubo praplėtimu būtų įmanoma pelną pakelti 10%, tai tokiu atveju finansiniai išsiverstų ir palengvintų klubo veiklą tuo pačiu nemažintu klubo finansinės paramos lietuviš-koms kultūrinėms, visuomeninėms bei sportinėms organizacijoms, kas pasku-tiniaisiais metais sudarė apie \$ 5.000.

Būtų dar galima daug kalbėti apie įvairias galimybes projektą daugiau pritaikinti mūsų lietuviškų organizacijų naudojimui; paskolos gavimą iš klubo narių žemesniu procentu. Pagrindinė norėtųsi, kad visi klubo nariai skaitlingai dalyvautų metiniame susirinkime ir ten iš-reikštų savo norus, balsavi-mo keliu, kur taip pat atsi-spindėtų mūsų visų bendri tautiniai kultūriniai išpa-reigojimai bei reikalavimai.

Klubu Valdyba, apsvars-čiusi ne vieną klubo praplė-timo - patobulinimo projek-tą, prieina išvados, kad šis projektas yra prieinamiaus-ias tinkamiausias ir reika-lingiausias tolimesnei Klubu veiklai, kas sudarytų sąly-gas mūsų organizacijoms ir jaunimui kuo daugiau klubo patalpomis naudotis.

Sydney Lietuvių Klubu Valdyba

DĖMESIO!

MELBOURNO JŪROS BUDŽIAI ORGANIZUOJA...

PUKŠT! DAUG MUZIKOS IR ŠOKIŲ

Penktadienį, rugsėjo 21 d. Muzika nuo 9 val. v.
MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

BOKIT TEN — ARBA...!

Visas jaunimas (ir kiti) kviečiami
Atsineškite po lėkštę užkandžių ir po \$ 3.00

Informacija

Beliko tik viena savaitė iki Mūsų Pastogės Spaudos Baliaus. Spaudos atgavimo su kakties metais nedalyvauti Spaudos Baliaje būtų didelis apsilaidimas.

DAR VIENA AUKA

Rugsėjo 8 d. ilgesnį laiką sirgusi ir turėjusi sunkią operaciją vėžio liga mirė Zina Grosaitė - Zoroto iš St. Marys prie Sydney. Palaidota St. Marys evangelikų kapinėse.

ISKILMĖS SYDNEJAUS KATEDROJE

Rugsėjo 23 d., sekmadienį, 3 val. bus iškilmingos visu tautybių pamaldos Sydnejaus St. Mary's katedroj. Tai bus koncelebracinės visu tautybių kapelionų šv. Mišios su naujai kon-

sekrutu vyskupu J.E. Bede Heather.

Lietuviai ypač kviečiami dalyvauti tautiniais rūbais, su vėliavomis ir ženklais. Ypač laukiamas jaunimas.

Lietuviai galės eiti prie komunijos, nors ją būtų jau priėmę ir liet. pamaldose Lidcombe.

Tai daugiakultūrės Australijos priminimas ir pasididžiavimas. Savo dalyvavimu kelsime ir Lietuvos vardą bei priminsime persekiojamų brolių kančias.

Kun. P. Butkus

PERTHO LIETUVIAI SAVUOSE NAMUOSE

Turimomis žiniomis Pertho lietuviai jau Tautos Šventę minėjo savuose Lietuvių Namuose. Tai nepaprastai didelis istorinis įvykis Pertho lietuvių bendruomenei. Nors ilgas metus svajota įsigyti savuosius namus, bet tik šių metų pradžioje jauno lietuvių jaunimo veikėjo Eugenijaus Stankevičiaus iniciatyva namų klausimas vėl buvo išjudintas ir kietai susiėmus realizuotas. Per pusmetį surastas tinkamas objektas, sudarytas Namų įsigijimo Komitetas ir iš tautiečių surinkti reikiami inaišai. Iš bendros 47.750 dolerių sumos beliko surinkti ir įmokėti tik 8000, kurie per porą savaičių bus sudaryti. Pertho Lietuvių Namų adresas: 258 Mill Point Rd., South Perth, W.A.

Sveikiname Pertho lietuvių už gražų solidarumą ir vaisingas pastangas!

**Daug sukinosi
skaitydamas
Mūsų Pastogę!**

MŪSŲ PASTOGĖS SPAUDOS BALIUS

rugsėjo 22 d.

Sydnejaus Lietuvių Klube

LAIKU UŽTIKRINKITE VIETAS

Mūsų Pastogės spaudos Baliaje vietų skaičius ribotas. Skubėkite status ir bilietus įsigyti iš anksto, nes paskutinę minutę gali vietų pritrukti. Bilietai 12 dolerių asmeniui. Už šią kainą paremsite Mūsų Pastogę, pasiklausysite mūsų žymiosios solistės Genovaitės VASILIAUSKIENĖS žavingų dainų, būsite rūpestingai ir socialiai pavaišinti rinktine vakariene. Taip pat dalyvavimas baliuje įgalins jus išmėginti laimę sau lygios neturinioj Spaudos Baliaus loterijoje.

Stalų užsakymus priima

A. JABLONSKIENE, tel. 709 4031.

Spaudos Baliaus bilietus platina:

Sydnejaus Lietuvių Klubas

Lory Cox, tel. 631 3688

Aldona Jablonskienė, tel. 709 4031

Viktoras Jaras, tel. 682 3580

Liuda Stašionienė, tel. 649 9062

V. Kazokas, tel. 709 8395

Bilietai gaunami jau dabar. Kviečiame sau vietas užsitikrinti ir bilietus įsigyti kaip galint anksčiau, nes rengėjams svarbu žinoti svečių skaičių mažiausia penkias dienas prieš balių.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBE

16-18 East Terrace, Bankstown
Tel.: 708-1414

Rugsėjo 22 d., 7 val., šešt.

Spaudos Balius

KLUBAS ATVIRAS:
pirm-treč. 4-10 val., ketv.
4-11 val., penkt. 4-12 val.,
šešt. 2-1 val., sekm. 12.30-11
val.

*Antradieniais pigioji gėrimų valanda
*Trečadieniais šachmatai
*Ketvirtadieniais dvigubi jėkpotai

Klubo biblioteka atidara:
trečadieniais 4 - 6 val.
sekmadieniais 1.30 - 4 val.

VALGYKLA veikia: pirm.-
penk. 6-0 val., šešt. 6-10 val.,
sekm. 1-9 val. Valgyklos vedėja G. Kasperaitienė

Sydnejaus Liet. Klube rugsėjo 8 d. bus traukiamas laimingas Klubo nario numeris su galimybe laimėti 170 dolerių. Laimėjimas išmokamas tik asmeniškai tą vakarą dalyvaujančiam Klubo nariui per 10 minučių išaukus laimėtojo numerį.

ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS ŠOKIAI

IESKO PLUNKSNOS DRAUGŲ

Per United Nations Association of Australia (N.S.W. Division) gautas laiškas iš 21-rių metų lietuvių Irenos Dudėnaitės, gyvenančios Lietuvoje, kuri lanko vakarinius anglų kalbos kursus, filateliste ir nori susirašinėti su užsieniečiais, t.y. pageidauja plunksnos draugų. Skelbiame jos laišką tikėdami, kad gal atsiras ir lietuvių, kurie norės su ja palaikyti ryšius.

"Sveikos, mielos mergaitės!

Labai norėčiau įsigyti draugų Australijoje. Rašykite man, prašau. Nesu stipri anglų kalboje. Mokiausi prancūziškai. Atleiskite. Lankau svetimų kalbų kursus vakarais ir renku pašto ženklus. Rašykite!

Mano adresas: Irena Dudėnaitė, T.S.R.S. Lietuvos TSR, Vilnius, Pakalnės 7-17".

PARAMA MŪSŲ PASTOGEI

Jau ne pirmą kartą Melbourne Lietuvių Katalikių Moterų Draugija atkreipia dėmesį į Mūsų Pastogę ir ją sušelpia. Štai pereitą savaitę vėl prisiuntė 100 dolerių auką Mūsų Pastogės leidimui paremti. Esame nuoširdžiai dėkingi už malonų dėmesį, pasitikėjimą ir paramą.

Ta pačia proga norime atkreipti dėmesį, kad mūsų bendruomenės ribose veikia kelios dešimtys organizacijų, kurios nemokamai naudojasi Mūsų Pastogės puslapiais, bet retai kuri susipranta už paslaugas pareikšti Mūsų Pastogei dėkingumo aukos forma. Ačiū Melbourne Lietuvių Katalikių Moterų Draugijai už sektiną pavyzdį.

Mūsų Pastogės
Administracija

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published
by the Lithuanian Community
Publishing Society Ltd.
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W. 2200

Redaktorius V. Kazokas

Redakcijos Patariamoji Komisija: I. Jonaitis, A. Reigys, V. Patašius, Dr. R. Zakarevičius, V. Bukevičius

Redakcijos adresas: 13 Percy St., Bankstown, N.S.W. 2200

Tel. 709 8395

Administracijos adresas:

P.O. Box 550

Bankstown, N.S.W. 2200

Administracijos tel. 649 9062

Prenumerata:

Australijoje metams \$ 20

Užsienyje paprastu paštu \$ 24

Oro paštu į N. Zelandiją \$ 35

Oro paštu kitur \$ 50

Atskiro nr. kainą 50 centų

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožūrą. Už skelbimų turinį neatsakoma.